

КЛАСИФІКАЦІЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ЯКІ ВІДОБРАЖАЮТЬ КОХАННЯ

У статті розглянуто основні особливості репрезентації почуття кохання у німецькій фразеологічній картині світу, а також здійснено класифікацію фразеологізмів німецької мови, які відображають кохання. У праці простежено специфічні риси поняття кохання на прикладі фразеологічних одиниць німецької мови.

Ключові слова: фразеологізм, семантика, класифікація, еталон.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку когнітивної лінгвістики, характерною рисою науки стає антропоцентризм. Даний факт привертає увагу до внутрішнього світу людини. Тому, почуття любові, яке є важливим компонентом внутрішнього світу людини, безперечно, цікавить лінгвістів. Лінгвокультурний фактор, який є одним з основних методів сучасної лінгвістики, визначає інтерес до етнічних особливостей концепту «Кохання».

У наш час особливого значення набувають розробки таких теоретичних напрямів, які дозволять поглянути по-новому на накопичений століттями багатий фразеологічний матеріал, звернувшись до проблеми фразеологічного моделювання, механізмів створення фразеологічних одиниць, побудови концепту фразеологізмів, їх ментального образу.

Аналіз актуальних досліджень. Останнім часом спостерігається підвищена увага до області репрезентації почуттів людини з боку мовознавців і вона є цілком виправданою. Адже існування людини в реальному світі спонукає її до пізнання дійсності і всього того, що людину безпосередньо оточує, включаючи і взаємини з іншими людьми. Результат цього пізнання відбивається в свідомості індивіда і представлений за допомогою почуттів і емоцій. Почуття любові, з одного боку, є проявом форми відображення дійсності. З іншого боку, актуалізуючи внутрішні переживання суб'єкта, почуття і емоції становлять невід'ємну частину людського існування і неодмінно знаходять своє відображення у фразеологічному складі мови. Проблемам фразеології як окремої лінгвістичної дисципліни присвячено праці О. Куніна, М. Алефіренка та інших науковців.

Мета статті полягає у здійсненні класифікації фразеологізмів німецької мови, які відображають кохання.

Виклад основного матеріалу. З усього різноманіття людських почуттів дослідження способів актуалізації в мові, кохання представляє для нас найбільший інтерес. Перш за все, необхідно відзначити, що поняття любові є дуже багатогранним. Можна говорити про любов до батьківщини, до мистецтва, роботи, природи, до Бога, про любов до батьків, друзів. Людське суспільство визначає кохання як захоплення, пристрасть до знань, грошей, влади, поваги оточуючих. Слід звернути увагу на багату різноманітність характеристик, властивостей і якостей цього почуття.

Як відомо, кожна нація, кожен народ, навіть кожна соціальна група має свої звичаї, що виробилися протягом багатьох століть і освячені віками. Тому поняття кохання також матиме свої специфічні риси в німецькій мовній картині світу. Ці риси можна простежити на прикладах фразеологічних одиниць німецької мови. Адже саме фразеологізми асоціюються з культурно-національними еталонами, стереотипами, міфологемами і у вживанні в мові відтворюють характерний для тієї чи іншої лінгвокультурної спільноти менталітет. Вони відіграють важливу роль у виявленні національно-культурних особливостей. Фразеологічні одиниці відображають в своїй семантиці тривалий процес розвитку культури народу, фіксують і передають від покоління до покоління культурні установки і стереотипи, еталони і архетипи. [4, с. 310]. Фразеологічні номінації представляють собою великий обсяг «згорнутої» культурно-маркованої інформації, оскільки актуалізують соціально релевантні явища на певному етапі розвитку суспільства. На цій підставі постулюється наявність особливої, фразеологічної картини світу, яка особливо яскраво розкриває національно-культурну специфіку.

Отже, вже відомий факт, що кохання є одним з найбільш сильних і складних почуттів. Любов оспівувалась завжди і у всіх народів, як найкрасивіше і сильне почуття, що ми і можемо простежити в фразеології німецької мови. Більшість умів людства сходяться на думці, що люди іноді плутають любов з суміжними переживаннями. До таких відносяться: захоплення, закоханість, прихильність, пристрасть. Любов зароджується з захоплення. Важлива частина цієї стадії – залицяння. Кульмінація даної стадії – любовні стосунки. Тому ми виділили першу класифікацію досліджуваних фразеологізмів під назвою «Етапи розвитку почуття кохання». До неї належать:

1. Етап захоплення – *sein Herz an j-n verloren haben; engagiert sein bei j-m; von j-m angetan sein* – захопитися ким-небудь.

2. Етап залицяння – *j-m den Hof machen* – залицятися до когось; *auf Händen tragen* – носити на руках кого-небудь; *j-n schöne Augen machen* – вабити поглядом кого-небудь.

3. Етап закоханості – *Feuer fangen* – спалахнути почуттям; *j-m zu tief ins Auge geschaut haben* – закохатися в когось.

4. Етап відносин між закоханими – *Beziehungen mit j-m haben* – крутити роман; *scharfmachen* – амури розводити.

5. Етап власне кохання – *j-m grün sein* – любити кого-небудь; *liebestrunken sein* – бути п'яним від кохання.

6. Етап пристрасті – *an j-m einen Narren gefressen haben* – збожеволіти від кого-небудь; *nach j-m verrückt sein* – божеволіти по кому-небудь.

7. Етап прихильності – *sein Herz an j-m hängen/ jn ins Herz schliessen* – бути прив'язаним до кого-небудь всім серцем; *Liebesbesetzung* – любовна прихильність.

Як бачимо, кохання найчастіше починається із захоплення. В цей період люди пізнають один одного та починають закохуватися. Потім, на етапі залицяння, вже закохані починають робити перші кроки назустріч, дарувати подарунки, обмінюватися приємними словами та ходити на побачення. Коли люди розуміють що закохані по вуха, починаються їх відносини, які сповнені радісними моментами. На етапі власне кохання, люди, напевно, перебувають на «вершині» власних почуттів. Вони окрилені любов'ю та сповнені щастям. Таке сильне почуття звичайно супроводжується пристрастю, коли люди сходять з розуму один від одного. І потім, на кінцевому етапі прихильності, пара створює сім'ю, вони розуміють, що знайшли саме ту людину, яку шукали все своє життя.

Нам відомо, що почуття любові не завжди є синонімічне таким поняттям як щастя, радість, задоволення. Воно може також бути передвісником негативних почуттів та емоцій. Багато людей не знаходять спільну мову, сваряться та конфліктують. Таким чином, ми виділяємо ще одну групу фразеологічних одиниць німецької мови, які відображають кохання з негативним значенням. До таких фразеологізмів відносяться:

1. Die Streite in den Beziehungen

wie Hund und Katze miteinander leben – жити як кіт з собакою, не ладити один з одним; *sich in die Haar geraten / liegen* – заводити суперечки; *j-m eine Szene machen* – влаштовувати сцени;

2. die Unstimmigkeit in den Beziehungen

bei j-m hängt der Haussegen schief – чвари, розбрат у сім'ї; *sich streiten / das ist ein Streit um des Kaisers Bart* – суперечка про щось несуттєве;

3. der Verrat in der Liebe

Ein gutes Gewissen ist ein sanftes Ruhekissen – хто чисте сумління має, той спокійно спати лягає; ein reines/schlechtes Gewissen – бути с чистим / нечистим сумлінням; haben Butter auf dem/am Kopf haben – мати підмочену репутацію;

Висновки. Таким чином, кохання, яке є важливою складовою внутрішнього світу людини, безперечно, цікавить лінгвістів. Поняття любові є дуже багатограним та вмещає в себе цілу низку характеристик. Особливі риси поняття кохання можна простежити на прикладі фразеологічних одиниць німецької мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алефиренко Н. Ф. Фразеология в свете современных лингвистических парадигм : Монография / Н. Ф. Алефиренко. – М. : ООО Изд-во «Элпис», 2008. – 271 с.

2. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка / А. В. Кунин. – М. : Высшая школа, 1986. – 336 с.

3. Лисецька Н. Г. Фразеологічні інновації в сучасній німецькій мові : когнітивний та функціональний аспекти : дис. ... канд. філол. наук. : 10.02.04 / Наталія Григорівна Лисецька. – Л., 2003. – 218 с.

4. Левченко О. П. Фразеологічна репрезентація світу / О. П. Левченко // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. – К. : КНУ, 2002. – № 7. – С. 307–315.

5. Німецько-український фразеологічний словник / [авт.-уклад. В. І. Гавриць, О. П. Пророченко]. – У 2 т. – К. : Рад. школа, 1981. – Т. 1. – 416 с.; Т. 2. – 382 с.

Кимлык О. О. Классификация фразеологизмов немецкого языка, которые отражают любовь.

В статье рассмотрены основные особенности репрезентации чувства любви в немецкой фразеологической картине мира, а также осуществлена классификация фразеологизмов немецкого языка, которые отражают любовь. В работе прослеживаются специфические черты понятия любви на примере фразеологических единиц немецкого языка.

Ключевые слова: фразеологизм, семантика, классификация, эталон.

Kimlyk O. The classification of the German phraseological units, which reflect the love.

In the article the main features of representation of feeling of love in the German phraseological picture of the world are considered and also classification of phraseological units of German which reflect love is carried out. In work peculiar features of a concept of love on the example of phraseological units of German are traced.

Key words: phraseological unit, semantics, classification, reference.